

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 652; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRAD, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nemčija napadla naše meje

Brez vsake naše krivde in brez vojne napovedi so nemške čete napadle našo državo, ki jo brani hrabra in junaška jugoslovenska vojska

Ves demokratski svet z Ameriko na čelu obsoja neizzvano nasilje, ki ga je zagrešila Nemčija

LJUBLJANA, 7. aprila. d. Komanda ljubljanske divizijske oblasti

je objavila včeraj dopodne:

„Davi ob 4. zjutraj je sovražnik napadel našo državo na dveh mestih, in sicer na slovensko-nemški in na bolgarski meji. Nikjer ni sovražnik prodrl na naše ozemlje. Na jugoslovensko-italijanski meji je mir.“

Italija bo sodelovala z Nemčijo pri napadu na Jugoslavijo

RIM, 7. aprila a. (Reuter) Stefani poroča: Italijanska vlada je sklenila nastopiti skupaj z nemškimi silami na kopnem, na morju in v zraku.

Izjava naše kraljice Marije

London, 7. aprila. a. (Reuter). Nj. Vel. kraljica Marija je včeraj na svojem domu zvedela novice o napadu Nemčije na Jugoslavijo. Kraljica je izjavila, da ji je žal, ker ne more biti pri svojem narodu v času hude preizkušnje.

Dodala je, da trdno veruje v dober izid odpora jugoslovenskega naroda proti napadu in da zaupa v pogum jugoslovenskega naroda in v odločnost svojega sina.

Angleška poslanica naši vladi

London, 7. aprila. s. (Reuter). Angleška vlada je poslala jugoslovenski vladi naslednjo poslanico:

Surovi akt nasilja, ki ga je zagrešila Nemčija proti Jugoslaviji brez izgovorov in ter močnega odpora Srbov, Hrvatov in Slovencev so postavili vse angleški imperij na stran jugoslovenskih nara-

dov. Anglija pozdravlja Jugoslavijo kot odločnega in mogočnega zaveznika. Obnovljeno je tovarništvo, ki nas je v svetovni vojni preko vseh težav privedlo do zmage. Skupaj bomo vodili tudi sedaj vojno in sklenili bomo mir samo, ko bodo vse krivice masčevane in ko bosta zopet vladala zakonitost in pravica.

Nemci napadli tudi Grčijo

Včeraj zjutraj so nemške čete začele prodirati iz Bolgarije na grško ozemlje — Grki se junaško upirajo ter držijo na vsej fronti določene postojanke — Uničeni nemški tanki in letala

Atene, 7. aprila. n. (At. ag.) Nemški poslanik v Atenah se je zglasil včeraj v grškem ministrskem predsedstvu in je obvestil predsednika vlade, da so prišle čete prodirati v Grčijo. Predsednik vlade Korizis mu je odgovoril: »Borili se bomo za svojo neodvisnost, branili pred napadom.«

Atene, 6. aprila. n. (At. ag.) Vrhovno poveljstvo grške vojske je objavilo včeraj zjutraj naslednje posebno službeno vojno poročilo:

Nemci so davi ob 5.15 pričeli napadati grške postojanke ob meji, ne da bi bili izzvani. Našo mejo brani naša vojska.

Grška admiraliteta je objavila včeraj naslednje vojno povelje:

V vojni smo z Nemčijo. Naše geslo ostane slej ko prej: Zaničevanje smrti!

Proglas grškega kralja

Atene, 7. aprila. n. (At. ag.) Kralje Jurij je včeraj v zvezi z nemškim napadom na Grčijo objavil proglas, v katerem pravi:

Grki! Mi bomo branili do zadnjega močjo svojo čast. Mogočno britansko cesarstvo in Zedinjene ameriške države so na naši strani. Borimo se sedaj bok ob boku z našimi brati Jugoslovenci. — Živela grška svoboda!

Proglas grške vlade

Atene, 7. aprila. a. (Reuter.) Grška vlada je izdala proglas na grško vojsko in narod in ju pozvala, da storita svojo dolžnost sprčo nemškega napada.

Vsa Grčija slozna

Atene, 7. aprila. a. (Reuter.) Novico o nemškem napadu, ki jo je v nedeljo zjutraj razširil radio, so sprejeli z velikimi patriotskimi manifestacijami v vsej Grčiji. Hladnokrvnost in morala Grkov sta občudovanja vredni.

Velike množice fanifestantov so začele defilirati po glavnih atenskih ulicah in vzklikati kralju in vojski. Navdušenje množice je doseglo vrhunec, ko so prišle pred generalni štab. Tam so vsi zahtevali, da jih sprejmejo v vojsko in da pojdejo na fronto. Ob 11. se je kralj Jurij v spremstvu predsednika vlade peljal po mestu v odprtem avtomobilu med navdušenimi vzkliki množice.

Isto navdušenje je vladalo v vseh drugih grških mestih, posebno v Solunu, kjer je

Izogibajmo se nepremišljenih dejanj!

Današnje grško vojno poročilo

Atene, 7. apr. s. (At. ag.) Grški generalni štab je objavil ponoči naslednje vojno poročilo:

Močne nemške čete, opremljene z najnovejšim vojnim materialom, ter podprte od tankov, številne težke artiljerije in mnogih letal, so včeraj zjutraj nenadoma in ponovno napadle postojanke, ki so jih branile grške čete v samo omejenem številu.

Zelo močni boji so trajali ves včerajšnji dan v glavnem na ozemlju v bližini bolgarske meje, zlasti v območju doline reke Strume. Naše čete, ki so razpolagale samo z omejenimi silami, so se močno upirale ter so izvedle več protinapadov.

Grško letalstvo, kolikor ga je bilo mogoče poslati z bojišča v Albaniji, je uspešno podpiralo junaško grško vojsko.

Naše obmejne trdnjave so kljub močnemu topniškemu obstreljevanju in napadov strmoglavcev vse vzdržale, razen ene, ki se je predala po močnem napadu.

Deset sovražnih tankov je uničilo naše topništvo. Pet ali šest sovražnih letal so sestrelila naša letala in protiletalsko topništvo. Zajetih je bilo mnogo Nemcev.

Nekaj področij grškega narodnega ozemlja je grška vojska po načrtu izpraznila, da se preprečijo nepotrebne

žrtve. Potem ko je sovražnik nekoliko napredoval, je grška vojska držala postojanke na vsej fronti.

Na bojišču v Albaniji udeleževanje patrol in topništva.

Atene, 7. aprila. s. (Reuter). Zastopnik grškega propagandnega ministrstva je sporočil, da so Nemci z glavno silo napadli po dolini reke Strume. Nemške sile so bile v desetkratni premoči.

Angleška vojska v Grčiji

Uradno poročilo o sodelovanju angleških, avstralskih in novozelandskih čet z grško vojsko — Ojačenje angleškega letalstva v Grčiji

London, 7. apr. s. (Reuter). Pol ure po pomoči je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo:

Ker se je s prihodom nemške vojske v Bolgarijo približala nemška invazija na Balkan, s katero so Nemci že dolgo grozili, je vlada Velike Britanije v popolnem soglasju z vladami prizadetih dominionov poslala v Grčijo armado, sestojajo iz angleških, avstralskih in novozelandskih čet, da skupaj z junaško zavezniško grško vojsko brani domačo grško zemljo. Angleško letalstvo, ki je bilo v Grčiji že nekaj časa prej, je bilo ojačeno.

Grški ministrski predsednik o zavratnem nemškem napadu

London, 7. aprila. s. (Reuter). Grški ministrski predsednik Korizis je poslal gr-

čevrno so Nemci najbrž pričakovali, da bo odpor zlomljen v dveh urah, niso Nemci niti po dvajseturni borbi prodrli.

Srdit odpor grške vojske

London, 7. aprila. s. (Reuter.) Po uradnem poročilu iz Berlina so nemške čete trčile v dolini Strume ob srdit odpor grške vojske.

Sestreljena nemška letala nad Grčijo

Atene, 7. aprila. s. (At. ag.) Grško notranje ministrstvo javlja, da so nemška letala včeraj bombardirala devet mest in vasi v Grčiji. Povzročene je bilo nekaj škoda in dokaj žrtev. Tri nemška letala so bila nad notranjostjo Grčije sestreljena.

škemu poslaniku v Londonu poročilo o not, ki jo je včeraj zjutraj izročila nemška vlada grški vladi.

Nota obtožuje Grčijo, da se od začetka vojne dalje ni držala nevtralnosti. Dalje trdi, da je Grčija dovolila vstop močne angleške vojske na grška tla, zaradi česar Nemčija ne more ostati več neaktivna. Nota trdi, da hočejo nemške čete pregnati iz Grčije samo angleško vojsko ter da nočejo prizadeti grškega naroda.

K tej noti je že včeraj ministrski pred-

Nemška vojska je napadla Grčijo v hrbet in zagrešila s tem dejanje, o katerem je sodbo lahko mogoče mirno prepustiti zgodovini. Opravičiti tega dejanja ne bo mogoče. Grčija se je najskrbneje držala nevtralnosti od začetka vojne dalje. Angleške čete niso bile izkrcane v Grčiji vse dotlej, dokler niso nemške čete prišle v Bolgarijo in niso začele napredovati proti grški meji.

Prijateljska pogodba z Rusijo

V Moskvi je bila neposredno pred nemškim napadom na našo državo podpisana prijateljska in nenapadalna pogodba med Rusijo in Jugoslavijo

Moskva, 7. aprila. n. (Tass). Na osnovi pogajanj, ki so potekala zadnje dni v prestolnici Jugoslavije in v Moskvi, je bil v soboto sklenjen in v ruskem znanem ministrstvu podpisan pakt o ne napadanju in prijateljstvu med kraljevino Jugoslavijo in SSSR. Pakt sta podpisala predsednik sveta komisarjev in komisar za zunanje zadeve Molotov

ter jugoslovenski poslanik v Moskvi dr. Gavrilovič.

Pogodba se glasi: Vladi SSSR in kraljevine Jugoslavije sta se v prepričanju, da bo mogoče na ta način služiti miru, odločili skleniti pogodbo o prijateljstvu in nenapadanju. Sporazumeli sta se v naslednjih točkah:

1. Obe pogodbeni stranki se zavezuje, da ne bosta druga druge napadli in da bosta medsebojno spoštovali neodvisnost, suverenost in teritorialno nedotakljivost ene in druge.

2. Če eno izmed obeh pogodbenih strank napade kaka tretja sila, bo vztrajala druga pogodbeni stranka pri politiki prijateljstva do nje.

3. Pogodba velja za dobo pet let. Če je ena izmed obeh pogodbenih strank leto dni pred njenim potekom ne odpo-

ve, se pogodba podaljša za nadaljnjih pet let.

4. Pogodba se uveljavi, čim se dopiše. Obe pogodbeni stranki se zavezuje, da bosta pogodbo čim pred ratificirali.

Ratifikacijski dokumenti bodo izmenjani v Beogradu. V potrditev te pogodbe sta jo pooblaščen zastopnika vlad SSSR in kraljevine Jugoslavije podpisala in opečatila.

V Moskvi, 5. aprila 1941.

dr. Gavrilovič s. r.

Molotov s. r.

Komentar moskovske „Pravde“ in ruskega radia

Moskva, 7. aprila. s. (Reuter.) Uradno sovjetsko glasilo »Pravda« piše k podpisu rusko-jugoslovenske pogodbe med drugim: Dan podpisa bo ostal kot važen datum v zgodovini. Delavstvo Sovjetske zveze pozdravlja to pogodbo kot najboljši doprinos k utrditvi mira in preprečenju vojne. Članek je bil napisan, preden je Nemčija napadla Jugoslavijo.

Moskva, 7. aprila. s. (Reuter.) Moskovski radio komentira v čestni podpis rusko-jugoslovenske pogodbe o prijateljstvu in nenapadanju ter pravi, da so zadnji dogodki pokazali, da je jugoslovenski narod za mir in da noče vojne.

Prijateljski pakt, ki ga je Jugoslavija sklenila z Rusijo, je jasen dokaz, da je hotela Jugoslavija ohraniti mir in preprečiti razširjenje vojne. Obenem pa je ta pakt tudi dokaz, da si Rusija prizadeva preprečiti razširjenje vojne.

Moskva, 7. aprila. s. Moskovski radio je objavil davi nemška, angleška, grška in italijanska poročila o nemškem napadu na Jugoslavijo. Davi moskovski radio ni več objavil nemškega in italijanskega vojne-ga poročila. To se je zgodilo menda prvič od izbruh sedanje vojne dalje.

Odmev pogodbe v Angliji in Ameriki

London, 7. aprila. a. (Reuter.) V sklenitvi sovjetsko-jugoslovenskega pakta vidi-jo v odločilnih londonskih krogih vob-

odbojilen znak za bodoči razvoj dogodkov. Tako sodijo v Washingtonu. Pomočnik državnega tajnika Sumner Welles je izjavil v nekem intervjuju, da ga ta pakt posebno zanima. Sklenitev pakta utesne imeti kar največji pomen. Ta pakt bo dal izpodbudo in poguma Jugoslaviji in Grčiji ter bo velikega pomena za Turčijo.

General Antonescu proti ponižanju Rumunije

Bukarešta, 7. aprila. (Reuter). General Antonescu je imel v vojaški šoli v Krajovi govor, v katerem je podal nove odločne protestne zjave proti ponižanju in okrnitvi Rumunije.

»Dvigam hočem ta narod,« je izjavil Antonescu, »in storil bom, kar veleva rumunska čast in svoboda. Božja previdnost je hotela, da sem prevzel vodstvo naroda v tem času. Prepričani bodite, da bo kljub napakam, ki so se zagrešile in ki se še, vodstvu države uspelo dovršiti svojo nalogo.«

Ameriška pomoč Jugoslaviji in Grčiji

Zunanji minister Hull in mornariški minister Knox o takojšnjem pošiljanju orožja — Naša borba z nasiljem je tudi borba Zedinjenih držav

Washington, 7. aprila. s. (Reuter). Zunanji minister Hull je izjavil sredi:

Barbarski nemški napad na Jugoslavijo je del po načrtu izvajane nemškega pokreta za doseganje nadoblasti nad svetom. Zopet je postal majhen narod žrtev napada. Ameriški narod ima največje simpatije za narod, ki je bil tako surov napaden. Ameriška vlada bo takoj dala na razpolago vojni material za Jugoslavijo.

New York, 7. aprila. s. (Reuter). Mornariški minister Knox je izjavil:

Nemški napad ni bil za vladno Zedinjenih držav nikakršno presenečenje. Knox je dodal: Poslali bomo Jugoslaviji in Grčiji vse strelivo, ki ga lahko pošljemo.

Washington, 7. aprila. s. (Reuter). V uradnih ameriških krogih naglašajo, da lahko Jugoslavija računa v vojni na vso pomoč Zedinjenih držav.

Predsednik zunanjega političnega odbora Blum je sporočil, da nedvomno lahko zavzame na Balkanu zmago. Potrebno pa je poslati nujno pomoč, zlasti v tankih, topovih in letalih. Blum je dejal, da za pošiljanje pomoči ni potrebna odobritev kongresa, temveč zadostuje, da se v tem smislu odloči predsednik Roosevelt in vlada.

Tudi naše ladje bodo prevažale vojni material

Washington, 7. aprila. s. (Reuter). Ameriški vojni material, ki bo takoj na razpo-

lago za prevoz v Jugoslavijo, bodo deloma prevažale tudi jugoslovenske ladje. Jugoslovenska trgovska mornarica razpolaga trenutno s 187 ladjami, s skupno 400.000 tonami. Od tega je polovica ladij z 200.000 tonami v ameriških lukah. Bostonjsko radio je sporočil, da so se kapitani vseh teh ladij izrazili pripravljeni za prevažanje ameriškega vojnega materiala v Jugoslavijo.

Naša vojna tudi ameriška vojna

New York, 7. aprila. s. (Reuter). »New York Herald Tribune« piše: Dva borbeni naroda na Balkanu, grški in jugoslovenski, sta sedaj v borbi proti Nemčiji, ki je dobro izveščena in razpolaga z odličnim strateškim vodstvom. Njihova skupna borba pa je tudi borba Zedinjenih držav. Njihova vojna je naša vojna. Zakon o posiljanju vojnega materiala je bil v Zedinjenih državah sprejet prav zato, ker je Amerika pričakovala tak razvoj dogodkov.

Ameriški Rdeči križ za Jugoslavijo

Washington, 7. aprila. s. (Reuter). Davis Norman, predsednik ameriškega Rdečega križa je izjavil, da bo ameriški Rdeči križ Jugoslaviji takoj dal na razpolago za 2 milijon dolarjev zdravstvenega materiala. V

Jugoslavijo bo takoj odposlanih nad 2 milijona odev in razno blago.

Jugoslovenski prostovoljci v Ameriki

New York, 7. aprila. s. (Reuter). Več tisoč Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zedinjenih državah se je že prijavilo za prostovoljsko službo v jugoslovenski vojski.

Švicarski glas o nemškem napadu

Basel, 7. aprila. s. (Reuter). »National Zeitung« komentira nemški napad na Jugoslavijo ter pravi, da smatra Nemčija vsako državo, ki ji noče v vojni direktno pomagati, za svojo sovražnico. List piše, da razlogi, ki jih Nemčija navaja v opravičilo za napad na Jugoslavijo, ne držijo. Nemčija ni pokazala v svoji akciji nobenih pomislekov. Svica z resno žalostjo vidi, kako zahteva novi položaj težkih žrtev od milijonov miroljubnih narodov na Balkanu.

Ne podlegajmo tujim vplivom!

Addis Abeba v angleški posesti

V soboto popoldne so južnoafriške čete zasedle abesinsko prestolnico Angleške čete le še par kilometrov oddaljene od zadnje italijanske luke v Rdečem morju

Kairo, 7. aprila. s. (Reuter). Uradno poročajo, da so angleške čete v soboto popoldne vkorakale v Addis Abebo. Čeravno se ni podrobno podatkov, se zdi, da je padlo mesto brez boja. V vojaških krogih so že pričakovali, da Italijani po prekošenju reke Awaša po angleški vojski abesinske prestolnice ne bodo mogli več braniti.

Pred predajo mesta je poseben odposlanec prinesel poveljstvu angleške vojske poslanicu italijanskega podkralja v Abesiniji vojvode d'Aosta. Vojvoda izraža priznanje in zahvalo generaloma Wavellu in Cunninghamu, da sta prevzela iniciativo za zaščito italijanskih žen in otrok v Addis Abebi. Dalje pravi italijanski podkralj, da je ta primer pokazal, da se vežejo močne vezi človečnosti in plemenitosti med narodi. Prve so vkorakale v Addis Abebo južnoafriške čete, ki so prodrele do Dire-

daue. V angleških vojaških krogih pripominjajo, da padec abesinske prestolnice se ne pomeni, da bi bila Abesinija že popolnoma osvojena. Italijani razpolagajo v Abesiniji še z znatno vojsko, ki se še ni predala. Abesinski podkralj bo v bodoče postopal najbrž po direktnih navodilih Hitlerja, ter bo imel nalogo, da z odločilnimi akcijami veže čim več angleških čet v Afriki. Medtem pa je južna angleška vojska iz Negelija in Javele hitro prodrla prav tako proti Addis Abebi z jugo.

Obroč okoli Massaua

Kairo, 7. aprila. s. (Reuter). Padec Massaua se more pričakovati vsak čas. Poročilo poveljstva svobodne francoske vojske javlja, da so bile svobodne francoske čete v soboto zvečer na neki točki samo še 13 kilometrov oddaljene od Massaua. V bo-

ju so zajeli Francozi 40 Italijanov in mnogo italijanskih kolonialnih vojakov. Italijani so razstrelili več mestov in cest, kar pa ne ovira prodiranja francoske vojske.

Angleška poročila javljajo, da so bili Angleži sredi na zapadu samo še 16 km oddaljeni od Massaua, ob morski obali pa prodira drugi oddelk, ki se je približal mestu tudi že na 13 km. Pred pristaniščem v Massauu je močno angleško vojno brodovje, da prepreči nemškimi in italijanskimi ladjami odhod.

Ujeti italijanski generali

Kairo, 7. aprila. s. (Reuter). Uradno poročajo, da so Angleži južno od Asmare ujeli zopet tri italijanske brigade poveljnike in 68 častnikov. Italijanske kolonialne čete so demoralizirane zaradi italijanskih neuspehov in beže brez odpora.

Bolgarija sama uničila prijateljsko pogodbo s Turčijo

ker je dovolila s svojega ozemlja napad na Grčijo Posvetovanja v Ankari

Ankara, 7. aprila. s. (Reuter). Turčija je sprejela nove dogodke na Balkanu trdnost in odločena. Zaenkrat ni bilo izdano še nobeno uradno pojasnilo, toda Reuter poroča, da bo jutri imela sejo turška narodna stranka, ki bo sprejela sklepe glede položaja.

Turški radio poroča, da je Nemčija kljub vsem naporom zagotovila, da noče razširiti vojne na Balkan, ponesla uničenje v ta del Evrope. Nemška opra-

vičila za to dejanje ne morejo nikogar prepričati in zadovoljiti.

List »Jeni Sabah« ugotavlja, da je Bolgarija s tem, da je dovolila s svojega ozemlja nemški napad na Grčijo, z lastnimi rokami uničila turško-bolgarsko pogodbo o prijateljstvu in nenapadnosti.

Ankara, 7. aprila. s. (Reuter). Turški zunanji minister Saradzoglu se je včeraj sestel z angleškim, grškim in jugoslovenskim poslanikom.

Letalska vojna na zapadu

London, 7. aprila. s. (Reuter). Jutranje uradno poročilo javlja, da so pretoklo noč sovražna letala napadla neko točko v severovzhodni Škotski. Napad ni povzročil žrtev.

Navedeno je bilo nadalje neko mesto v severozahodni Angliji, pri čemer je bilo manjše število oseb ranjenih. Povzročena škoda je majhna.

London pretoklo noč zopet ni imel letalskega alarma. Prestolnica je že zaporednih 17 noči brez letalskih napadov.

Naša sloga — naš branik

Bolnica

KOLEBAR

Danes: Ponedeljek, 7. aprila: Herman

DANASJE PRIREDITVE

Kino Šiška: Večni zakon
Srbsko-slovenska razstava »Ladex« v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 18.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Nada Komotar, Vič-Tržaška cesta 48.

Naše gledališče

Današnja predstavi v drami in operi od padeta. Jutri v torek bodo v operi uprizorili za red B. Kolovo opereto »Tri stare škatle«, medtem ko bo drama zaprta.

Boj nesmiselnim govoricam!

Izredno stanje živčne napetosti daje izredno podna tla boleznim domišljiji manj odpornih posameznikov. Vsakdo naj pazi v svojem krogu, da se ne raznašajo divlje govore, ki so redno brez vsake stvarne podlage. Zaupejmo samo našim oblastim, zanašajmo se samo na vesti iz naših uradnih mest. Zadržite v kavi vsakršno neodgovorno blebetanje, črnogledost in nepotrebnost besedičenja.

Policijska ura v Ljubljani

Policijska ura je bila z današnjim dnem za vse lokale določena za 21. V tem času se morajo zapreti vsi javni lokali, restavracije in gostilne itd.

Vsi Slovenci smo eno!

Zastopa nas vse brez razlike na stranko Narodni svet v Ljubljani

Ljubljana, 7. aprila. n. Službeno je bilo sredi na banski upravi objavljeno:

V težkih časih, ki so zajeli našo državo, so smatrale vse slovenske stranke za potrebno, da v vseh važnih vprašanjih slovenske domovine nastopijo spoznamo. Zato so ustanovile Narodni svet za Slovenijo, v katerem so zastopane Slovenska ljudska stranka, Jugoslov. nacionalna stranka, Narodna radikalna stranka, Samostojna demokratska stranka in socialisti.

V tem narodnem svetu so ban dravske banovine

dr. Marko Natlačen, kot predsednik,

dr. Jure Adlešič, župan ljubljanski, dr.

Ivan Ahčin, glavni urednik »Slovenca«,

dr. Darko Černež, odvetnik v Ljubljani,

dr. Andrej Gosar, vseučiliški profe-

sor in bivši minister, Marko Krajnc, bivši narodni poslanec, dr. Dinko Puc, odvetnik in bivši župan, Ivan Pucelj, minister v pokoj, Miloš Stare, odvetnik in bivši narodni poslanec ter Stan-ko Likar, tajnik OUZD, kot člani.

Slovenci! Pravi komunikacije, ni več strank med nami! Vsi Slovenci, vsi Jugoslovani branimo svojo zemljo. Zgodovina Jugoslovanov piše nov list, od-pornosti, nov list časti naše domovine.

Končno je bila objavljena naslednja službena zahvala:

»Slovenci in Slovenke! Hvala vam, da ste se danes dobro držali, mirno držali. Prosimo vas, ohranite ta ponos, to svojo silo še nadalje! Zivela kraljevina Jugoslavija! Zivela kralj Peter III!«

Slovenskim županom!

Banska uprava v Ljubljani je izdala naslednji proglas:

Vi ste tisti, ki najlažje vplivate na prebivalstvo svojih občin. Ne dajte, da se ljudstvo bega, plaši in brez potrebe vznemirja. Vplivajte nanj, da ostane na svojih domovih in da ne beži. Z begom se najbolj ovira naša vojska v njeni težki službi.

Storite vse, kar naša vojska od nas zahteva! Postrezite ji z vsem, kar ji bo potrebno. Pomagajte ji tudi z vestmi in točnim obveščanjem. Vodstvu vojske bodo dragoceni vsakršni podatki, ki se nanašajo na našo obrambo.

Slovenski župan!

Vaša naloga v sedanjem trenutku je, da ste na mestu, da s prisebnostjo krepko držite svoje občine v redu in disciplini, naši dični vojski pa da se vsekdar in vselej v pomoč!

Za svobodo Jugoslavije

Zastopniki podpisanih strokovnih, ekonomskih in kulturnih društev na ljubljanski univerzi, zbrani na skupni seji dne 3. aprila t. l., smo se z ozirom na mednarodni položaj zedinili, da v interesu neodvisnosti Jugoslavije povežemo vse svoje sile v borbi proti kapitulaciji.

Kapitulacija ne utruje miru, temveč tira Jugoslavijo v krvavi obračun med obema imperialističnima taboroma in jo izpostavlja kulturnemu in gospodarskemu zatiranju. Zato se bomo najodločneje borili proti vsem pojavom defetizma in kapitulantstva med akademsko mladino, kakor tudi v naši javnosti.

Na drugi strani se bomo prav tako borili proti vsakršnemu udušitju Jugoslov. tujeju imperializmu in vsled tega razkrinkovali tujcem služke agente, ki hočejo s provokatorskimi dejanji izzvati čimprej napad na Jugoslavijo.

Prepričani smo, da se more naše ljudstvo gospodarsko, socialno in kulturno razvijati le v svobodni in neodvisni Jugoslaviji. Zato bomo odločno in v prvih vrstah branili svobodo in neodvisnost naše domovine in stavlamo v ta namen vse svoje sile na razpolago za njeno obrambo — Pripravljeni smo, da nas oblasti po potrebi razporedijo pri tehničnih, sanitarnih, poljskih in upravnih delih.

V interesu okrepitve obrambne moči države pozivamo vse slovensko akademsko mladino in slovensko ljudstvo v enotno in strnjeno borbo za neodvisnost in celokupnost državnega ozemlja.

Zivela enotnost mlade generacije!

Zivela neodvisnost Jugoslavije!

Zivela borba proti kapitulaciji!

Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete. — Društvo medicincev v Ljubljani. — Društvo slušateljev juridične fakultete. — Društvo slušateljev filozofske fakultete. — J. N. A. D. Jugoslavija. — Slovenski klub. — S. A. K. D. Zarija. — Akademsko društvo »Doberdoba«. — Klub prekmur-skih akademikov. — Jug. akadem. društvo Kranj. — Krščansko združenje mladih ljudi (YMCA). — Akademsko Jadranska straža. — S. P. D. akademsko skupina. — Akademsko protituberkulozna liga. — Akademsko skupina. — Akademsko Jadranska straža.

Akademski klubi in akademsko društva so poslali naslednjo spomenico rektorju ljubljanske univerze:

Visokopostojani gospod rektor univerze kralja Aleksandra I.

v Ljubljani.

Zastopniki podpisanih strokovnih, ekonomskih in kulturnih društev na ljubljanski univerzi, zbrani na skupni seji dne 3. aprila 1941, predlagamo visoki univerzitetni upravi, da na merodajnih mestih sporoci naše takojšnje pripravljenost, stopiti v službo domovine za obrambo naše neodvisnosti. Zaposlimo naj se po možnosti pri strokah, ki ustrezajo našemu študiju: medicini predvsem pri saniteti, tehniki pri tehničnih delih, ostali akademiki pa tam, kjer se bo pokazala največja potreba, na primer pri poljskem in upravnem delu.

Končno prosimo visoki naslov, da dovolj polagati izpite v poljubnih izpitnih rokih. Svojo prošnjo utemeljujemo s tem, da je danes nam studentom oteženo, pripravljeni pa so stalne izpitne roke, predvsem zato, ker so se mnogi že pripravili za izpite, pa jih zdaj kliče dolžnost, braniti Jugoslavijo.

Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete. — Društvo medicincev v Ljubljani. — Društvo slušateljev juridične fakultete. — Društvo slušateljev filozofske fakultete. — J. N. A. D. Jugoslavija. — Slovenski klub. — S. A. K. D. Zarija. — Akademsko društvo »Doberdoba«. — Klub prekmur-skih akademikov. — Jug. akadem. društvo Kranj. — Krščansko združenje mladih ljudi (YMCA). — Akademsko Jadranska straža. — S. P. D. akademsko skupina. — Akademsko protituberkulozna liga. — Akademsko skupina. — Akademsko Jadranska straža.

Ne daj se od nikogar zapeljati k nepremišljenim dejanjem!

Vsakogar, kdor bi razširjal lažne vesti, prijavite takoj najbližji vojaški oblasti!

Zaščita Ljubljane
Znaki za letalske alarme

Mestno poglavarstvo v Ljubljani raz-glaša:

Znamenje za alarm ob letalskem napadu je dve minuti javkajoče tuljenje siren. Ko mine nevarnost, naznanijo to sirene z dveminutnim neprekinjenim tuljenjem. Opozarjamo vso javnost, da doslej ni bil tak signal in je sedanje znamenje za alarm drugačno. Mestno poglavarstvo ponovno opozarja na odredbe pri letalskih napadih.

Avtomobilistom!

Mestno poglavarstvo v Ljubljani objav-lja:

Vse lastnike osebnih avtomobilov in sploh vse, ki imajo osebne avtomobile, pro-si mestni zaščitni urad, na mu dajo avto-mobila na razpolago. Če ima osebnih avto-mobilov kak obveznik pasivne zaščite in je že dodeljen kakemu rajonu, naj vzame avtomobil s seboj v rajonsko službo.

Mlinarjem!

Mlinarski pomočniki, tudi starejši, naj se takoj javijo ljubljanskemu mestnemu preiskovalnemu uradu v Mestnem domu, kjer bodo dobili takoj delo v mlinih, ki me-ljejo moko za prehrano ljubljanskega pre-bivalstva.

Hišni posestniki — ne zaklepajte vrat med letalskim napadom!

Naša sta se večja zločivca ključa Wertheimove blagajne. Dobila se pri Raf-ko Koretič, Aleksandrova cesta 4.

Ne nasedajte izmišljotinam!

Banska uprava je izdala naslednji g-o-glas:

Slovenci! Ne širite alarmantnih vesti, ker se z njimi prebivalstvo le brez potre-be bega. Alarmantne vesti prihajajo iz virov, ki nam hočejo slabo in ki žele ne-red, nedisciplino in zmedo med narodom.

Opozarjamo na to, da so za razširjanje alarmantnih vesti predpisane najstrožje kazni, ki jih ne izreka več civilna, dar-vo vojaška sodišča.

Ne verjemite alarmantnim vestem! T. J. vas nikar ne begajo. Bodite prisebni in čvrstega duha!

Ostanite v svojih domovih in olajšajte s tem delo vojski, ki ji je »težče ljudstvo najtežja ovira«.

Ne poslušajte tujih radijskih postaj! Njihova naloga je v tem trenutku, da vas s fantazijskimi izmišljenimi vestmi živno zlomijo. Mi pa moramo ostati pogumni in odločni! Ljudje! Proč torej za tujimi radijskimi postajami!

Razvoj gospodarstva v Sloveniji

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je izdal statistiko o gibanju zavarovanih delavcev januarja. Januarja je bilo zavarovanih 877 zavarovancev več kakor pred letom. Skupaj jih je bilo za-varovanih 90.821. Največ delavstva je za-poslovenega v tekstilni industriji in sicer 15.433.

V primeru z decembrom je število zava-rovancev januarja nazadovalo za 9704, kar je treba predvsem pripisovati sezonskim vplivom. To sprevidimo že po tem, da je število zavarovancev najbolj nazadovalo v stavbištvu, in sicer za 3349 ter pri železniških, cestnih in vodovodnih delih za 2277.

Moških zavarovancev je bilo januarja 50.066 ali 1223 več kakor januarja lani. Žensk je pa bilo zavarovanih 34.755 ali 346 manj kakor pred letom. Odstotek bolnikov se je januarja v primeru z odstotkom pred letom malo zvišal, znašal je 3,62.

Povprečna dnevna zavarovana meza je znašala januarja 34,75 din in je bila za 9,58 din višja kakor pred letom. Skupna dnevna zavarovana meza je znašala 3.135,600 din in je bila za 900.808 din višja kakor pred letom. Ta porast je treba v znatni meri pripisovati novi lestvici mezd-nih razredov, uveljavljeni 1. novembra lani.

Minister dr. Fran Kulovec

Beograd, 7. aprila. Pri letalskem napadu na Beograd večeraj zjutraj je bil smrtno zadet od letalske bombe minister za gradbe dr. Fran Kulovec.

Beograd, 7. aprila. Ko je bil kmalu po 6. dan alarm zaradi sovražnega letalskega napada, je minister dr. Kulovec, ki se je bil šele 1. aprila preselil v neko zasebno vilo na Dedinju, takoj zapustil dom in stekel proti zaklonišču, ki je nekaj metrov oddaljen od vile, kjer je stanoval. Prav med potjo od vile do zaklonišča je sovražna bomba padla v bližino ter eksplozirala. Drobci bombe so dr. Frana Kulovca smrtno zadeli.

Pokojni dr. Fran Kulovec, ki je bil dne 17. decembra lani izvoljen za predsednika JRZ v Sloveniji kot naslednik dr. Antona Korošca, je bil rojen 8. januarja 1. 1884 v Dolenjskih Sušicah pri Toplicah na Dolenjskem. Gimnazijo je študiral v Kočevju in v Ljubljani, bogoslovje pa v Ljubljani in na Dunaju. V mašnika je bil posvečen 1. 1907, za doktorja bogoslovij ved pa je bil promoviran 1. 1910. na Dunaju. Od tega leta naprej do 1. 1914 je služboval kot profesor na škofijski gimnaziji v St. Vidu pri Ljubljani. Med prvo svetovno vojno je bil vojni kurat. Po prevratu je bil 1. 1919. izvoljen za glavnega tajnika Slovenske ljudske stranke. L. 1920 je bil tudi glavni urednik »Slovenca«.

L. 1922 in 1927 je bil v novomeškem okraju izvoljen za narodnega poslanca. V narodni skupščini je bil član vseh važnejših odborov, zlasti finančnega odseka. Od julija do novembra 1. 1924 je bil minister za kmetijstvo v Davidović-Koroščevi vladi, od februarja do aprila 1. 1927 pa kmetijski minister v Uzunovičevi koalicijski vladi.

Po svetovni vojni je dr. Fran Kulovec zelo živahno deloval v načelnih osrednjih združnih organizacijah. Zelo vneto je širil zlasti kmetijsko produktivno združenstvo. Sodeloval je tudi kot član načelnstva v vseh podjetjih KTD. L. 1919 je ustanovil Jugoslovansko kmečko zvezo, ki se je l. 1928 spremenila iz politične v strokovno organizacijo.

Kot novinar se je dr. Kulovec zelo mno-

gostransko udeleževal. Sodeloval je že pri dijaškem listu »Zora« in pri »Mentorju«. Znan je bil njegovi politični članki in podlistki v »Slovenca«. Več let je stalno pisal uvodnike za »Domoljuba«.

Po l. 1934 se je zopet posvetil aktivni politiki. Po ustanovitvi JRZ je postal glavni tajnik banovskega odbora JRZ za Slovenijo in član ožjega glavnega odbora stranke v Beogradu. Za senatorja je bil imenovan prvič 1. 1938. Pri decembrskih volitvah 1. 1938 je bil izvoljen v novomeškem okraju za poslanca, je pa svoj mandat odložil v prilog svojemu namestitvu Vebetu. Drugič je bil za senatorja imenovan 1. 1940.

Ko je postal politični naslednik dr. Antona Korošca, so ga s simpatijami pozdravili tudi široki slovenski krogi iz drugih strank, ker je takoj opozoril na izredne razmere, ki zahtevajo od vseh, da smo složni in delamo skupno ne glede na strankarsko pripadnost za varnost, neodvisnost in svobodo naše skupne velike Jugoslavije.

Med prvimi izjavami pokojnega dr. Frana Kulovca, ki so vzbudile pozornost vseh Slovencev, je bila njegova novoletna poslanica, v kateri je med drugim dejal:

»Ne prikrivamo si, da bodo nastopile v novem letu nove težave, ki nas bodo morale težko pritisniti. Vsem težavam bomo pa kos, če bomo krepko in složno zgradili za delo. Časi so veliki in zahtevajo od nas velikih razgledov. Majhne prepire, ki jih imamo med seboj, postavimo za velike splošne — narodne in državne potrebe. Čim bolj bomo strajali in enotni, tem lažje si bomo kovali sami svojo usodo. Zavedajmo se, da nismo sami v svojem naročju svoje bodočnosti. V naši državi smo varni, ker imamo v njej velikega branilca svobode in v naši dinastiji Karadjordjevičev spretnega in preizkušnega krmarja naše ljubljene Jugoslavije.«

Slovenski in jugoslovanski narod žaluje ob smrti dr. Frana Kulovca, ki je častno izgubil življenje pod sovražno bombo iz zraka, opravičajč svojega odgovornega državljanstva in politično službo za blago domovine in kralja.

Bodi mu ohranjen časten spomin!

Upoštevajte!

Kr. banška uprava je s t. m. ob 17.45 razglasila po radiju naslednje:

Napolnite vse razpoložljive posode s vodo za pitje in kuhanje. Posode, namenjene za gašenje in za podiranje in na stopniščih, je treba prav tako napolniti z vodo.

Odrejena je stroga zasedba, ki traja od narač do nore. Kdor se nima dobrih priprav za zasedbo oken in za zasedbo luči, naj luči ne uporablja, dokler ni dovrnil zasedbenih priprav. Električne ga toke v hiši ni treba izključiti.

Motorna vozila in kolesa naj vozijo z lučmi, toda to morajo biti tako zastirane, da so izstopajoči žarki vidljivi čim manj. Če ne luči morajo biti opremljene s temnimi zasloni, v nasprotnem primeru naj se sploh ne prižgo. Izločbe v trgovinah in drugih krajih naj ne bodo razsvetljene.

Za nepokorneže so določene kazni, zlasti po naredbi o zasedbi z dne 18. maja 1940.

Pri zakloniških posrednostih tako za to, da bodo obstoječi zasloni izhodni uporabljivi. Pri odhodu v zaklonišča ali priključne hodnike vzemite s seboj toplo obleko in odejo, nekaj jedi in tople pičke ali vsaj pitno vodo. S seboj je treba vzeti tudi kovčec z dokumenti, denarjem in morebitnimi dragocenostmi.

Policijska ura za gostilne in kavarne je odredjena za 21. zvečer.

Ohranite mirno kri in prenašajte dostojno in požrtvovalno bremena, ki jih nalaga vojna!

Govor ljubljanskega župana po radiu

Ljubljanski župan dr. Juro Adlešič je sredi govora po radiu. Dejal je:

Ljubljancem!

Davi so se pričeli boji na državnih mejah.

Junaško jih brani in vse nas varuje naša slavna vojska.

Vanjo zaupajmo, varujmo svoje družine in svoje domove ter mirno opravljajmo svoje delo!

Mestni uradi, zavodi in podjetja poslušajte redno dalje, predvsem je pa mestnemu prebivalstvu zagotovljena tudi prehrana.

Obvezniki pasivne zaštite naj vestno in naglo izpolnjujejo odredbe mestnega zaščitnega urada in svojih starih. Tudi vse hišne zaštite naj takoj prevzamejo svoje dolžnosti. Pospravite podstrešja, uredite zaklonišča, namestite orodje in izpolnjujte vsa iz izdane navodila!

Zatemnitev je strogo obvezna ter se mora izvajati z vso natančnostjo.

Ohranite resnobo in mirno kri! Ne verujte vznemirljivim vestim in ne raznašajte jih!

Varujte svojo in prav tako tujo lastnino! Kdor koli bi se pregrešil zoper red in varnost, bo po vojnem zakonu najstrožje kaznovan.

Vsi ljubljanci bodimo kakor ena sama velika družina: pomagajmo drug drugemu v vsaki potrebi!

Iz Ljubljane

Ij— Vešči mestnega zaščitnega urada. Odslej bomo objavljali v posebni stalni rubrici z naslovom »Zaščita mesta Ljubljane« vsa navodila mestnega zaščitnega urada, na kar posebej opozarjamo prebivalstvo, ki naj skrbno zasleduje vse vesti po to rubriko.

Ij— Staršem v Ljubljani, ki imajo bolne otroke in potrebujejo zdravniško pomoč, sporočamo, da otroška bolnica v redu posluje in da posluje v okroženem uradu za zavarovanje delavcev primarij dr. Bogdan Derž. Starši naj prinese otroke v bolnico oziroma k primariju dr. Deržu podnoči.

Ij— Tudi v resnični stvari ne pozabite na kulturne dobrine in stopite v Jakopičev paviljon. Oglejte si razstavo »Ladec ter si ob pravi umetnosti ustvarite pristoje in plemenito razvedrio. »Ladec, društvo srbskih umetnikov v Beogradu, in »Ladec, klub slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, prireja svojo prvo skupno razstavo. Obiščite jo čimprej, dakler še traja. Odprta je vsak dan od 9. do 18.

Ij— Pozor pred vlomilci in tatovi! V teh hudih časih, ko ostajajo po domovih po večini samo ženske, bodo nedvomno skušali izrabiti marsikako priliko temni elementi, ki se še vedno kretajo po mestu in pazijo na vsako priliko, da bi oskodovali pošteno ljudi. V teh razmerah je potrebna podvojena previdnost. Vsakodaj naj skrbno sklepa stanovanje in naj ne ostaja predolgo od doma. Tudi se je treba varovati ljudi, ki prihajajo v hiše in stanovanja pod najrazličnejši pretekzami, večkrat tudi kot »surdne osebe«, a si samo ogledujejo prilike za vplome in tatvine. Z ljudmi, ki jim ne zaupamo, nikar ne imejmo nikakih poslov, vsakogar pa, ki se sumljivo vede, predajmo stražniku!

Ij— V Ljubljani so umrli od 28. marca do 3. aprila: Kiribsch Poliksona, roj. Vokalji, 83 let, vdova trgovca-slaščičarja, Gledališka stolba 3, Gabrovšek Janez, 80 let, delavec, Japičeva ul. Lenart Martin, 30 let, rudar, Loka 461 pri Trbovljah; Zevnikar Terezija, rojena Wedam, 63 let, žena žel. uradnika v p., Jenkova ul. 4. Potokar Marija, roj. Skufca, 77 let, zasebnica, Gerbičeva ul. 12, Polak Ljudmila, 23 let, dijakinja, Podmilščakova ul. 34, Skalijska Franc, 77 let, čevljar, Vidovdanska c. 9, Lovše Antonija roj. Kocjančič, 49 let, žena šolj. upravitelja, Vodovodna c. 30a, Klein Julij, 85 let, trgovec, Erjavčeva c. 14, Rendla Franc, 76 let, višji davčni upravitelj v p., Medvedova c. 19a, Piki Klementina roj. Kos, 75 let, šolska upraviteljica v p., Dolenjska c. 12, Vernik Alojzij, 68 let, poštni uradnik v p., Zaloška c. 11, Leončič; Bonac Marija roj. Samac, 89 let, vdova trgovca, Knažjeva ul. 2, Mikulski Mara, 52 let, učiteljica v p. Podlimbarskega ul. 27, Kovič Ivan, 77 let, krojaški mojster in posestnik, Zaloška c. 43; Renko Avgust, 45 let, rudar, Trbovlje; Petkovšek Pavel, 52 let, prevoznik, Poljanec napk 40, Turkovič Ivan, 60 let, čevljar, Mestni trg 11. — V ljubljanski bolnici so umrli: Janke Vera, 13 let, hči delavke, Ortnek 19, Pečnik Alojzij, 8 let, sin poljskega dinarja, Poglek 10, obč. Podsedr; Obarnar Edvard, 22 let, miz. pomočnik, Loka 28 pri Trbovljah; Legan Jožef, 46 let, posestnik, Daljni kot 3 pri

Novem mestu, Bajc Alojzij, 34 let, čevljar, Moravce 41; Zimer Drago, 8 mesecev, sin delavca, Kočevje; Spruk Roza, roj. Korošec, 38 let, žena ključavničarja, Predjamska ul. 35; Koveč Marija, 45 let, pletilja v tovarni, Zabajk; Pirnat Rozalija, rojena Fajsi, 43 let, žena profesorja, Zaloška c. 7, Poje Dragica, 16 dni, hči delavca, Pot na Rakovo ješlo 68, Razpotnik Marija, 36 let, žena delavca, Cesta 29, oktobra 5, Goltež Josipina, 48 let, žena krojaškega mojstra, Stožice 61; Stupnik Marija, 5 mesecev, hči posestnika, Velika Račna 10 pri Ljubljani, Gradolnki Marija, 18 let, šivilja, Horjul 66, Martinjak Terezija, 24 let, žena zidarja, Kozarje 137,

Gibanje živilskih cen v Ljubljani

Razlika med sedanjimi cenami in cenami aprila lani

Primerjanje sedanjih cen živil s cenami lani aprila je v sezoni velikonočnih nakupov še posebno pomembno. Sprevidimo, da so se posamezna živila zelo nesorazmerno podraževala. V kratkem članku ni mogoče pojasniti, zakaj so se nekatere vrste živil podražile mnogo bolj kakor druge. Vseh primerov teh nesorazmernih podražitev si tudi ne moremo razložiti. Človek bi pričakoval, da se bodo vse življenjske potrebščine vsaj približno enako podraževale, v resnici so pa razlike v podražitvi med posameznimi vrstami blaga zelo velike. Tudi od lanskega aprila doslej so se živila zelo neenakomerno podraževala.

Zadnje čase se pri nas še vedno bije neenavdna bitka pri določanju mesa in mesnih izdelkov. Po ministrski uredbi, ki prepušča vsako podražitev do 1. avgusta, se ne smejo podražiti tudi mesni izdelki. Nedač pa izdaj ministrske uredbe je mestno poglavarstvo v Ljubljani objavilo, da je banovina dovolila zvišanje cen mesa v Ljubljani. Sledil je demant banke uprave, nakar je vse utihnilo. Mesarji so začeli prodajati meso po zvišanih cenah in stojnice so bile dobro založene. Toda podražitev se ni mogla uveljaviti, ker je bila protizakonita. Mesarji so začeli zopet tožiti, da ne morejo prodajati mesa po starih cenah in izgovarjali so se, da zaradi tega ne morejo več kupovati dovolj živine; mesa na trgu je začelo primanjkovati. Zadnje čase je napredaj zelo malo svežega mesa, kakor da so vsak dan v veljavi predpisi o brezmesnih dneh. Večraj je uprava policije obvestila mesarje o uradnih cenah mesa, da bi ne bilo več zmed na trgu.

Po podatkih mestnega tržnega urada so cene ostale nespremenjene. Polcija je opozorila le na cene govejega, ovčjega in konjskega mesa, ne pa tudi prašičjega in slanine ter masti. Po izkazu cen tržnega urada je bila 15. marca svinjska domača mast po 28 Din, zdej je pa po 30 do 36 Din. Pred letom so jo prodajali po 21 do 22 Din kilogram. Uradne cene slanine so ostale v zadnjih 14 dneh nespremenjene: slanina s kožo je po 23, brez kože pa po 25 Din kg. Pred letom je bila slanina domačih prašičev po 17 do 18 Din in hrvaških po 18 do 19 Din.

Zdej je nekoliko več zanimanja za gnat in prekajeno prašičje meso sploh, ker se bliža velika noč. Banske uprava ne predpisuje cen prekajenega mesa. Po predpisih ministrske uredbe bi se ne smelo do avgusta podražiti tudi prekajeno meso, ne glede na velikonočno konjunkturo. Uvožen gnat je vedno nekoliko dražja kakor domača; izkaz cen tržnega urada navaja samo cene prekajenega mesa domačih prekajevalcev. Prekajeno meso, tudi gnat, se v zadnjih tednih ni podražilo. Gnat je po 28 do 30 Din kg, pred letom pa je bila po 22 do 28 Din. Prekajeno meso I. vrste je po 28 in II. vrste po 26 Din. Pred letom je bilo po 18 do 22 Din.

Sveža svinjina je po 19 do 24 Din in se ni mnogo podražila od lanskega aprila, ko je bila po 16 do 22 Din kg. Teletina je za 4 Din dražja pri kilogramu kakor lani;

zdej je po 18 do 20 Din, pred letom pa je bila po 12 do 16 Din. Govedina je bila lani v začetku aprila po 8 do 14 Din, zdej je po 14 do 18 Din.

Precej se je podražila perutnina. Piščanec je bil pred letom po 26 do 32 Din kg, zdej je po 36 Din. Kokošje meso je bilo po 24 do 26 Din, zdej je po 34 do 36 Din. Raca je bila po 22, zdej je po 30 Din.

Izredno so se podražili mlečni izdelki. Pred letom je bilo surovo maslo po 28 do 40 Din kg, zdej je po 48 do 50 Din. Še bolj se je podražilo čajno in kuhano maslo. Čajno maslo je bilo po 28 do 40 in kuhano po 32 do 36 Din, zdej je pa čajno maslo po 58 do 66 Din in kuhano po 48 do 52 Din kg. Bohinjski sir se je podražil od 30 na 40 do 44 Din kg, prav tako polematelec, prvotni trapištovski od 32 na 38 do 40 dinarjev kilogram.

Jajca so bila pred letom po dinarju, zdej so po 1 do 1.25 Din. — Pred letom smo se jedli beli, pšenični kruh, ki je bil po 4.8 Din kg, medtem ko je zdej tako imenovani ljudski, na pol koruzni kruh po 5 Din. Ržene kruha, ki je bil pred letom po 4.2 Din, zdej sploh ni naprodaj.

Najbolj očitna je razlika med cenami moke. Pred letom smo kupovali najfinjšo pšenično, pečvno moko po 3.8 Din kg. Zdej je pečvna moka po 9.5 Din kg in namenjena je predvsem za bolnike, tako da je včasih ne moreš kupiti niti na nakaznico. Pečvna moka se je torej podražila za nad 100%. Prav tako se je podražila koruzna moka, ki je bila po 2.20 do 2.75, zdej je pa po 4 do 5 Din. Pšenični zdrob je bil pred letom še po 4 do 4.8, zdej je po 9 do 10 Din. Za več kakor 100% se je podražila tudi ajdova moka. Pred letom je bila najfinjša po 4.5 do 6, zdej je po 11 do 13 Din kg.

Znane so tudi razlike pri cenah špecerijskega blaga lani in zdej. Toda še hušje je, da zdej nekaterih vrst špecerijskega blaga primanjkuje, medtem ko ga je bilo lani še dovolj. Tako je zdej naprodaj samo še mešana kava, in sicer po 188 Din kg, medtem ko je bila pred letom naprodaj dovolj najfinjša žgane kave po 120 do 126 Din kg in vseh vrst surove (Portorico, Santos, Rio). Sladkor v kockah je bil pred letom za 5 Din cenejši (25%), po 15.5 Din. Riž so prodajali po 10 do 14 Din, zdej je po 16 do 18 Din. Težave pa so bile že z oljem, ki je bilo po 18 do 24 Din, a zdej je po 24.25 do 27 Din liter. — Prav neverjetno se je podražilo kolonialno blago, ki ga uvažamo z velikimi težavami, n. pr. dišave in čaj. Poper je bil pred letom še po 55 Din kg, zdej je po 160 do 180 Din. Čaj so prodajali po 180 do 240 Din, zdej je po 300 do 500 Din. — Tudi sladila za potice so letos neprimerno dražja kakor lani o veliki noči. Tedaj so prodajali grške rozine še po 12 do 18 Din, medtem ko so zdej po 26 do 36 Din. Orehova jedra se niso nič manj podražila; pred letom so bila po 22 do 24, zdej so pa po 48 do 56 Din kg. Ali naj po teh cenah sklepamo, da bodo mešani praznovaki veliko noč za 100% slabše kakor lani?

Pazite na vohune!

Vsem!

Nihče naj ne zapuša svojega bivališča, da ne bi oviral gibanja vojske. Vsekod naj ostane na svojem mestu in izvršuje svoje dolžnosti. Ne povzročajte zmešnjav!

V primeru letalske uzbune se takoj umaknite v zaklonišča in kakršnakoli zavetišča, ker ste v nasprotnem primeru lahko ranjeni od drobecv izstrelkov obrambnega topništva.

Zaupajmo naši hrabri vojski!

Vse naše iskrene želje, vse naše najplemenitejše misli, vsa naša ljubezen naj bo posvečena našim vojakom, ki hlađskrvno in odvažno branijo posvečena tla naše domovine. »Vse za našo hrabro vojsko«.

V zaklonišča!

Davi so se nad našim mestom, pojavile prve sovražne letalske izvidnice. Zato opozarjamo somence, naj se strogo ravnajo po navodilih, tičočih se postopka o prikliti letalskega napada.

Odprite okna, da jih ne vtrje zračni pritisk. Zaprite plin in se naglo napotite v zaklonišče. Ne stojte pri oknih, na dvoriščih, na cestah in na ulicah. Ne samo sovražne bombe, tudi izstrelki naših obrambnih baterij so nevarni.

Poslušajte navodilo: Ob alarmu vsi v varno zavetje!

Radio!

Imejte svoje »sprejemne aparate vedno naravnane na domačo postajo, ki bo izdajala važna navodila in sporočila. Ne hlastajte po novicah iz tujih virov! Ko iščete tuje postaje, lahko zamudite in preslišite narodilo in navodilo izredne važnosti. Sovražnik bo nedvomno skušal zrahljati našo mirnost in hladnokrvnost s širjenjem poplašnih poročil. Ne verjemite mu, pred vsem pa: Ne poslušajte ga.

Bodimo disciplinirani! trezni in odporni!

Milorad Tesić

naš najmlajši dobrovoljec

Takoj po izbruhu vojne so se pričeli na vojaški komandi javljati številni dobrovoljci, ki so se stavili naši vojski na razpolago. Med najmlajšimi dobrovoljci pa je prav gotovo Milorad Tesić, star komaj 16 let. Takoj po napovedi vojne se je prostovoljno javil pri 40. poštopku triglavskem, kjer so ga rade volje sprejeli v svojo sredo. V istem polku služi kot aktivni oficir tudi njegov oče, Milorad Tesić, kapetan I. razreda.

Očivil so mu bili nekoliko preveliki, vojaška suknja pa mu je segala skoraj do tal, ko jo je junakoh mahal po Aleksandrovi cesti, navdušeno pozdravljan od številnega občinstva, ki je bilo zbrano na promeni. Pogled mu je zastiral velika čelada, kar ga pa ni prav nič motilo in je z velikimi koraki meril pot do pravoslavne cerkve, da se še enkrat priporoči Bogu, nakar je nadaljeval pot proti Brezovici. Najmlajšemu jugoslovanskemu vojaku želimo na njegovih pohodih obilo sreče in srečen povratek na svoj dom! Mladi junak naj nam bo vsem za vzgled požrtvovalnosti in ljubezni do domovine, za katero je pripravljen žrtvovati svoje še tako mlado življenje. Dokler bo imela Jugoslavija v svoji sredi take junake, ne more biti poražena. Naprej za »Krst sveti i slobodu zlatnu«!

Resni ljudje ne verjamejo tuji propagandi

Pokvarjeno veselje

Gospa Sara je videla, da se bo kmalu preselila iz naše solzne doline. Moč je sedel ob njeni postelji in jo žalostno gledal. »Se nekaj, Izak,« mu je šepnila. »Po moji smrti mi napravi majhno uslugo. Sprizni se z mojo materjo! Vidiš, deset let nisi izpregovoril z njo niti besedice, zdej mi pa izpolni to poslednjo željo.«

Izak je priklimal. »Dobro, spriznjal se bom...«

»In še nekaj: na mojem pogrebu pojdi z njo in pod roko jo drži, siroto.«

»Tega pa ne.«

»Toda, dragi Izak, to je moja poslednja želja.«

Izak je pobit sklonil glavo: »Dobro! Naj bo! S tvojo materjo se bom spriznil in na grob bom šel z njo pod roko. Toda nekaj ti rečem: vse veselje si mi pokvarila!«

Red in disciplina!

Ostanite vsi na svojih mestih. Nikakršnega povoda ni za prepih in bojazen. Izvršujte brezpozorno in natančno ukaz in odredbe oblasti. Uspešna obramba je mogoča samo v popolnem redu, nered potrošja vse težave.

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list Kr. banke uprave dravske banovine« št. 28 z dne 5. t. m. objavlja uredb o spremembah in dopolnitvah uredbe o zaštiti pred napadi iz zraka; uredba o spremembi in dopolnitvi uredbe o preskrbovalnih ustanovah; naredbo o spremembah in dopolnitvah naredbe o kontroli uvoza premoaga, koks in briketov; naredbo o spremembah naredbe o kontroli uvoza volne, dlake domače in angorske kože, umetne volne, volnene preje in preje »fiooca« in spremembe v staležu državnih in banovinskih službenecv na območju dravske banovine. 28 kosu »Službenega lista« je priložen tudi kos 27. A z dne 1. aprila 1941.

— Dividenda Jugočelika. To naše veliko podjetje težke industrije je na svojem zadnjem običnem zboru sklenilo, da bo za lanko poslovno leto izplačevalo dividendo 6% na prioritetne delnice in 3% na navadne delnice. Državna hipotekarna banka ima 200 milijonov prioritetnih delnic, ministrstvo za gozdarstvo in rudnike pa za 300 milijonov navadnih delnic. Nedavno je bila svinjena glavna podjetja za 200 milijonov Din, in sicer Državna hipotekarna banka je prevzela za 70 milijonov Din prioritetnih delnic in državna blagajna za 130 milijonov. Ta nova emisija delnic bo udeležena na dobliču šele od 1. januarja t. l. Potemtkem bo izplačano 12 milijonov Din na prioritetne delnice in na 9 milijonov Din na navadne delnice.

— Povečanje števila radijskih naročnikov v Zagrebu. Število radijskih naročnikov v Zagrebu se je povečalo v zadnjem letu skoraj za 2.000. Lani februarja je bilo v Zagrebu 14.800 radijskih naročnikov, letos istega meseca že nad 18.000. Povečalo se je tudi število naročnikov na deželi in zdej presega že 23.000.

— Prodaja koruzne moke Prizadu. Nekateri lastniki mlinov v Vojvodini in posredniki blagovnih borz so se zadnje čase pritoževali, da Privilegirana izvozna družba noče kupovati koruzne moke neposredno od mlinov oziroma od blagovnih borz, češ kupuje jo le od novih organizacij ali prodajnih central. Zdej pa poročajo s pristojnih mest, da uprava Prizada ni dala nobenega izključnega pooblastila prodajnim centralam za nakupovanje moke. Prizad bo kupoval moko tudi posej od mlinov, kakor tudi po svojih komisionarijih.

— Dunavska banovina za pospeševanje kmetijstva. Dunavska banovina je naša najpomembnejša kmetijska pokrajina, saj pridelala 50% v vsej državi pridelane koruze in 65% pšenice. Razen tega je glavni pridelovalec industrijskih rasilin, pa tudi sadja in grozdja. Upoštevati jo je treba še zaradi njene dobro razvite žvingrije. Zdej je pomen dunavske banovine tem večji in potrebno je, da v nji čim bolj pospešujemo kmetijstvo. Banske uprava je v ta namen določila večje vsote, ki na vendar še niso dovolj visoke. Za kmetijsko propagando je določeno 20 milijonov Din, za nakup 490 vagonov semenske pšenice so porabili nad 6 milijonov Din, za gnojnice, silose in hleve je določeno 100.000 Din, za drevesnice okrog 2.000.000 Din, za plemenko živino prav tako 2.000.000 Din itd.

— Uvoz surogata popra prepovedan. V zadnjem času je bilo v našo državo uvoženega mnogo surogata popra. Ti nadomestki popra so sestavljeni iz odpadka riževe moke, eteričnih olj in nekaterih drugih snovi. Ti surogati so v tujni zelo poceni, pri nas so jih pa prodajali tu in tam tako drago, kakor pristi prpor. Zaradi tega se je razvila velika škodljiva špekulacija. Zato je ravnateljstvo za zunanjo trgovino zahtevalo od finančnega ministrstva, da prepove uvoz teh surogatov.

— V naši državi 1.612.348 združnikov. Po najnovejših podatkih je v vsej državi 11.234 združug s 1.612.348 združniki. Te združuge so povezane v 34 revizijskih in 43 poslovnih zvez. 5395 združug je kreditnih. 2170 nabavljivih. 8400 živinorejskih, 270 sadjarskih vinogradniških, 255 mlekarških, 214 zavarovalnih, 192 oljarskih, 190 žitarških, 165 obrtnih, 155 stavbnih, 140 zdravstvenih, 123 čebelarških, 110 ribarskih, 65 elektrotehničnih, 53 pašniških, 15

Draginjske doklade upokojenim rudarjem in topilničarjem ter neugodnim rentnikom

Draginja, ki je začela nastopati ob koncu preteklega leta, je dala povod, da se je glavna bratavska skladišnica v Ljubljani kot osrednja nosilka rudarskega zavarovanja v Sloveniji lotila dela za izboljšanje življenjskih okoliščin svojih upokojenec in neugodnih rentnikov. V ta namen je določila iz svojih sredstev 1.300.000 din, poleg tega pa je prispevala banska uprava podporo 2.000.000 din. — Še manjka joče vsoto 3.600.000 din za popolno kritje potreb bodo s posebnimi prispevki zbrala rudarska in topilniška podjetja v Sloveniji in zavarovani člani bratavske skladišnice.

Pomoč upokojenec in neugodnim rentnikom je zamišljena v obliki izrednih doklad, kakor je razvidno iz naslednjega:

1. 10% splošna doklada k dosedanjim pokojninskim prejemkom;
2. izredna doklada iz izmeri, ki mora zagotoviti:

a) vsakemu upokojenec okebno mesečne prejemke v celoti najmanj 300 din, za njegovo ženo najmanj 150 din in za vsakega otroka najmanj po 50 din;

b) vdovam osebno mesečne prejemke v celoti najmanj 200 din in za vsako enojno siroto najmanj po 50 din;

c) dvojnimi sirotam mesečne prejemke v celoti najmanj 200 din in za vsako nadaljnjo siroto najmanj po 50 din. Če sirote žive ločeno, se skupni znesek, ki odpade na nje, porazdeli na enake dele.

Pri presoji upravičenosti do doklad pod t. 2 se upoštevajo dosedanja pokojnina, 10% splošna doklada, dohodek iz posestva, iz lastne obrti, iz redne zaposlitve, prevzitek, pokojnina ali renta od drugih socialnih zavodov in državi ali izven nje in drugi dohodki.

Izrednih doklad navedenih pod t. 2 bodo deležni od 1. maja 1941 dalje tudi neugodni rentniki, ki prejemajo 50% ali višjo rento ter vdove in sirote po neugodnih rentnikih. Za dobo od 1. januarja do 30. aprila 1941 je bila razdeljena med nje podpora v skupnem znesku 100.000 din.

Zaradi odmere doklad naj se obrnejo upravičenci na področju glavne bratavske skladišnice v Ljubljani na krajevne bratavske skladišnice, ki jim izplačujejo njihove redne pokojnine in neugodne rente.

Dr. Bratko Kreft o svoji najnovejši igri: »Krajnski komedijanti«

Bratko Kreft je dovršil izvrzno komedijo »Krajnski komedijanti«, svojo četrto odrsko delo. Že kot avtor prvenca »Celjski grof«, nato »Malomeščanov« in končno »Velike puntarije« se je uveljavil kot darovit dramatik, ki pozna zahteve odra, obenem pa v prvem in tretjem delu, podrobno zgodovino. Pri delu deli je z velikim uspehom uprizorila naša drama. Vsa tri dela so bila uprizorjena z uspehom po vsej Jugoslaviji, dve izmed njih pa tudi v Pragi.

Ker bo krstna predstava »Krajnskih komedijantov« čez nekaj dni, smo zastavili dramatik Kreftu, ki bo svoje delo tudi zrežiral, nekaj vprašanj.

S kakšnim namenom ste napisali »Krajnske komedijante«?

Hotel sem ustvariti okvir k Linhartovi »Županovi Micki«, ki predstavlja prvo slovensko dramatsko delo. S to okvirno igro naj bi predstavljala »Županova Micka« celovito predstavo. Istočasno sem hotel prikazati vse tiste težke okoliščine, v katerih so pripravili prvo slovensko predstavo, vse ovire in boje, ki so mogle in morale biti, da je prišlo do te predstave. Moj namen je bil, pokazati v dramatski obliki izsek iz rokokojske Ljubljane in predvsem pokazati Zoisov krog in opozoriti, da je prav zaradi tega kroga bila takratna Ljubljana za vse Slovence veliko večje kulturno središče, kakor si ga nekateri predstavljajo. Hotel sem napisati slavo-spev prvemu slovenskim igralcem in našim preroditeljem.

V kakšnem slogu je napisana vaša komedija?

Da obdržim isti slog, kakor ga ima »Županova Micka«, sem skušal napisati rokokojsko komedijo in ker je »Županova Micka« bistveni del, okoli katerega se suče dejanje komedije, sem jo napisal tudi v jeziku takratnih pisateljev.

Kaj so glavne zahteve vaše igre v režiji?

Serija in igralcev, predvsem tempa in gibov. Rokokojska komedija zahteva od režisnosti, ker ne psihologizira, temveč predvsem duhovito. Tempo je glavna zahteva v tej režiji.

V vaši komediji je tudi nekaj glasbe? Kdo jo je komponiral?

Scensko godbo je stilno komponiral dirigent Dimitrij Zebre, ki se je že pri »Romeu in Juliji« izkazal kot izvrsten stilni interpret. Napravil je glasbo za dve predigri, jaz pa sem mu dal dve originalni kompoziciji iz l. 1780, na Linhartovi pesmi, ki sem jo našel v njegovih pesniški zbirki in ki bosta torej tokrat prvič izvajani. Besedilo Suzanne ariete je Linhartovo, besedilo sereade pa je Zoisovo.

Seznam oseb, ki nastopajo v komediji, se glasi v slogu igre: Persone: baron Žiga Zois — Levar, Anton Linhart, pisavice Krajnskih zgod, drugači pak c. kr. okrožni komisar čez šole — Jan, Jožefina, njegova žena (Županova Micka) — M. Danilova, gospa Franciška od Garzarollija (Šternfeldovka) — Šaričeva, Jožef od Deselbrunnara (Tulpenheim) — Peček, dr. Janez Mrak (Župan Jaka) — Cesar, dr. Jožef Piller (Anže) — Presetnik, dr. Fran Repič (Glažek) — Daneš, Anton Makovic, londšaftni ranocelnik (Monkof) — Raztresen, Jurij Japel, fajmošter inu dehanč per sv. Kancijanau na Ježici — Lipah, Valentin Vodnik, eksfranciscaner Marcella-

nus, spevoročnik in kaplan v Ribenci — Milčinski, Visokorojeni grof Hohenwart, cenzor — Drenovec, Vikšiškoj first Mihael baron Brigido — Skrbinski, Giuseppe Bartolini, laške komedijantske kompanije direktor — Bratina, Lucija Bartolinijevka, njegova žena, primadona — Gabrijelčičeva, Suzana Marranesijevka, primadona — Vidljčeva, Micka, prva hišna deklica per baroni Zois — Levarjeva, Matiček, prvi hišni služabnik prov tam — Sever. — Godi se v leju ta hude francoske prekucije 1789. v mesecih Kozapersk, Listovnogj inu Gruden. — Pervi inu drugi akt je per Zois, ta treki pak v teatri na dan 8. Gruden, kader so perlatji inu besedniki krajnsine ta nar povi krajnsko jegro »Županova Micko« gori postavili.

Šefi vojnega brodograja Zedinjenih držav

Trije možje nosijo v primeru vojne odgovornost za ameriško brodograje.

Eden izmed njih je kontreadmiral Ernest Joseph King. Poveljuje pomorski sili na Atlantiku. Ameriško vojno brodograje je spremenilo svoje skromno ime Atlantic Patrol Force v ime Atlantic Fleet. To brodograje ima 125 enot, med njimi tudi tri stare križarke in sicer »New York«, »Arkansas« in »Texas«. Najstarejša je »Arkansas«, ki je iz l. 1911.

Imenovanje Husbarda Efaxarda Kim-mela za kontreadmirala pomeni pravcati prevrat pri ameriškem brodograju. Ta mož, star 58 let, je napredoval izmed drugih 46 admiralov, ki so vsi starejši. Postal je poveljnik najmočnejše ameriške eskadre, in sicer pacifiške. Zamenjal je admiral Jamesa Otta Rihardowna. Njegov štab je na križarki »Pennsylvania«, ki ima 33.000 ton. Njegova naloga je dati navodila vsem ameriškim pomorskim silam.

Tretji šef ameriške vojne mornarice je admiral Thomas Charles Hart, 63 let star. Znan je pod imenom »Bebe«, ker je kljub visoki starosti še vedno rožnatega obraza kakor punčka. Poveljuje »azijskemu brodograju«, ki ima svoje oporišče na Filipinih.

Največja podmornica

Po vesteh ameriškega radia so iz neke ladjedelnice ob Atlantiku v Zedinjenih državah spustili v morje podmornico nove vrste, ki je doslej največja na svetu. Imenujejo jo trgovsko podmornico in ima 7.500 ton. Posamezne sestavne dele lahko izdelujejo v serijah.

Doslej je imela največjo podmornico francoska mornarica, kje je bila narejena l. 1934. Bila je dolga 110 m in široka 9 m. V nji je bilo prostora za 150 članov posadke in njena tonaža je znašala 4.304 tone, ko je plula pod gladino morja. Na površini pa 2.800 ton. Nova ameriška podmornica naj bi zagotovila varen trgovski pomorski promet. Ta podmornica ne bo oborožena z ofenzivnim orožjem, prenesla pa bo lahko do 3.000 ton blaga. Največja francoska podmornica je imela dva Dieslova motorja po 3.800 konjskih sil in električni motor s 1.700 ks. Njen akcijski radij je znašal 1.200 milj pri povprečni brzini 10 vozlov na uro. Ne glede na to,

da je ameriška podmornica približno 2-krat večja, si lahko mislimo, kako močne stroje mora imeti. Ameriški pomorski inženjerji bodo izročili usodo največje podmornice štibu oficirjev, znanstvenikov, elitnih pilotov in številni posadki najbolj-šega tehničnega osebja. Od te podmornice si obetajo zelo mnogo. Prevažala bo blago med Ameriko in Anglijo in če se bo tako dobro izkazala, kakor upajo, bodo začeli izdelovati te vrste podmornice v serijah.

441 milijonarjev židov na Slovaškem

Lani oktobra je osrednji gospodarski urad na Slovaškem izdal posebno uredbu, ki predpisuje začasno prisilno upravo premoženja židov. Po tej uredbi upravlja začasni upravitelj lastnika žida na njegov račun vse dolžnosti gospodarja ter ima vse pravice, le lastnine ne sme odtujiti. Odgovarja tudi za škodo, ki bi nastala v času njegovega upravljanja. Osrednji gospodarski urad je v smislu te uredbe začel popisovati premoženje židov na podlagi posebnih popisnih pol. Iz teh pol je natančno razvidno koliko premoženja imajo židje na Slovaškem, temveč tudi v posameznih mestih in ulicah.

V Bratislavi so natančno popisali vsa stanovanja židov ter ugotovili, da jih je 3863. Posebno mnogo židov stanuje v sredini mesta n. pr. v Štefanikovi ulici. Mnogo židovskih stanovanj je bilo tudi odpo-

vedanih, v Bratislavi 1.200, tako da so takozvani arijeti prav lahko izbirali stanovanja.

Revizijski odbor osrednjega gospodarskega urada izvršuje revizijo začasnih upraviteljev židovskih hiš. Predpisane so otre kazni za vsako nepravilnost.

Na podlagi popisnih pol so ugotovili, da znaša čisto premoženje židov na Slovaškem 3.155.000.000 slovaških kron. V naši vrednosti znaša torej premoženje židov na Slovaškem 5.732.000.000 din. Vendar ta številka še ni dokončana ter ne povsem zanesljiva. V popisnih polah navajajo židje namreč tudi čisto premoženje, ki ga imajo v inozemstvu, n. pr. v Zedinjenih državah, Kanadi, na Angleskem itd.. Do avgusta lani se je posrečilo židom prepeljati čez mejo mnogo premoženja, toda povsem legalno. Prav zaradi tega je slovaška vlada izdala posebno uredbu.

Po ugotovitvah na podlagi popisnih pol živi na Slovaškem 441 židovskih milijonarjev. V sami Bratislavi je 105 židov milijonarjev. Slovaške oblasti sodijo, da židje niso točno izpolnili popisnih pol, kar je razvidno že iz tega, da je bilo prijavljenih 859 židov kazenskih sodiščem, ker so bodisi napačno navedli številke v svojem premoženju ali so ga pa celo zatajili.

Naša strnjnost jamstvo naše svobode

Radioprogram

Torek, 8. aprila
Ob 7: Jutranji pozdrav. — 7.05: Napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Vaški umetniki (plošče). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Jugoslovanski spored (radijski orkester). — 14: Poročila, objave. — 14.15: Šolska ura: Venček planinskih pripovedi — dvogovor s petjem (vodi Janko Šcherl). — 17.30: Pisan spored radijskega orkestra. — 18.40: Znanost in naša oblika (dr. Miroslav Adlešič). — 19: Napovedi, poročila, objave. 19.25: Nacion. ura: Slovenski tabori (prof. Fr. Koblar). — 19.40: Plošče. — 19.50: Vzgojna posvetovalnica (ga. Vida Peršuh). — 20: Plošče. — 20.30: Osterčeva skladateljstva. Sodelujejo: ga. Tončka Šuštar-Maroltova, ga. Marta Osterč-Valjalo, gg. Drag. Žil Srečko, Feliks Moravec, Zlmond Ivan. — 21.30: Iz starih časov (plošče). — 22: Napovedi, poročila.

Kazenski ukrepi proti norveškemu sportnikom

Na pritisk nemške vlade in Nemcem prijaznega režima na Norveškem, ki si zama skuša z vsemi sredstvi pridobiti tla med domačim prebivalstvom, so bili te dni suspedirani svetovno znani norveški sportniki. Med njimi so tudi Birger Ruid, Lars Bergendal in prvaka v hitrostnem drsanju Haraldsen in Krogh.

MALIOGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

mamko. — Popustov se male oglašje ne priznava.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PLINSKO VOJNO

rodi prehod iz zime v pomlad. Hriplo, influenco in druge bolezni prežene z rednim uživanjem

»AMBROZEVE MEDICE«
Prisno dobiti le v MEDARNI, Ljubljana, Židovska 6. 13. T.

OGLAŠUJE
male oglašje
v
»Slov. Narodu«
ker so najcenejši

Otomane

Imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni

TAPETNISTVO

E. ZAKRAJŠEK

Miklošičeva 34

KLISEJE
ENO
VEŠČAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

GOSPODINJE

za medene potice rabite edino le ajdov med, katerega dobiti v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ul. 6. 16. T.

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

HISO

s trosobnim stanovanjem, ograjeno s cementno ograjo, zelenj. vrtom, voda, dvorišče — oddam v najem. Marc, Trojane, Rodica 41 pri Domžalah. 720

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PREMOG
KOKS - DRVA

audi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59

Postrežba brezhibna!

ZAGREBSKO MLEKARNO

prvovrstno, izvrstno lidočo, prodamo nujno radi družinskih razmer, skupno z lastno obrtnico za 19.000 Din. Velik promet mlečnih proizvodov. Poslovica Pavleković, Zagreb — ulica 144. 718

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

LJUBLJANSKA SEKCIJA JUGOSLOV. NOVINARSKEGA ZDRUŽENJA
ter GOSPODARSKA ZADRUGA »NOVINARSKI DOM« sporočata žalostno vest, da je njen redni član oz. član načelstva zadruga, gospod

dr. Fran Kulovec

gradbeni minister

na cvetno nedeljo zjutraj padel kot žrtev sovražnikovega letalskega napada na Beograd.

Slovenski novinarji bodo ohranili svojega zvestega in zaslužnega tovariša ter idealnega slovenskega javnega delavca v častnem spominu!

LJUBLJANA, dne 7. aprila 1941.

Blodna ljubezen

Roman

To je bila zelo drzna laž. Toda veselilo ga je, ko jo je videl nesrečno in ko se je lahko zavedal, da trpi zaradi njega. Ko ga je v Parizu mučila notranja razdvojenost, mu je večkrat prišlo na misel, da bi čim prej odpotoval. Toda upanje ga je vedno držalo od tega koraka. V skrivnem kotiku svojega srca je čutil dobro, da je ljubljen. Toda zagrenjenost zapelje zaljubljenca v največje neumnosti. K sreči Rene de Mejan ni šel do skrajne meje. Zato je poskušal zastrašiti Hermino in pripraviti jo do joka. Pričakoval je, da bo vzklila in zaplakala, kar bi mu omogočilo preklicati svoje besede o odhodu.

— Oh, jaz nesrečnica! — je zatarnala.

In položila mu je glavo na ramo, da bi zakrila svoje solze. Rene je videl, kako je zahtela. Bilo mu je težko gledati njeno žalost in ni se mogel več premagovati.

— Hermina! — je vzklil, — Hermina, odpusti mi!

Ta prizor ni imel prvič. Terasa je bila med visokimi stenami treh hiš in vendar se je Hermina ustrašila, kakor da jo je nekdo presenetil. Dvignila je glavo, si hitro otrla solze in dejala se enkrat z drhtečim glasom:

— Ah, kako hudobni ste, Rene, zares hudobni, da tako govorite z menoj.

Zajecjal je nekaj besed v opravičilo, ne da bi

sam vedel, kaj naj reče v svojo obrambo. Bil je prav tako pretresen, kakor ona in zdaj ga je bolelo, da je bil tako trd z njo.

Toda preden se je mogel opravičiti, se je Hermini posrečilo nekoliko pomiriti se. Namesto da bi očitala svojemu prijatelju trdosrčnost, se je jela sama opravičevati, da je zakrivila nesporazum.

To je bilo res. Ni ravnala prav. To je zdaj sama uvidela. Namesto da je molčala, bi mu morala odkriti svoje srce in mu priznati, kaj je bil vzrok njenih hladnih besed. Tako bi bila prisiljena priznati mu, kako strašen sum jo je mučil.

In zdaj, ko je bila zavesa odgnjena, ko sta si gledala iz oči v oči in si nista mogla več prikrivati medsebojnega strahu, ni več oklevala in mu je vse povedala.

— Glejte, Rene, nisem se mogla ubraniti misli, da me boš na tistem primerjali z Jeanne. In bila sem prepričana, da bo zmaga na njeni strani. Saj je bila tako lepa in zapeljiva. Pomislila sem, da bi me nikoli ne varali. Če bi ji dali prednost pred menoj, ko ste govorili z menoj o njeni ljubezni, kajti vaše srce bi vendarle pripadalo drugi. Ah, nikoli ne boste zvedeli, kaj sem pretrela ta čas, ko vas ni bilo tu. Mislija sem, da ravnate sporazumno z njo. In ko je odpotovala v Pariz, sem bila prepričana, da je njen edini namen sestati se z vami.

Gotovo se sprašujete, kako je moglo priti na take misli tako neizkušeno in naivno dekle, kakor sem jaz. In vendar je res, da so mi rojile po glavi. Morda so se rodile iz ljubosumnosti. Trpela sem tako, da sem napravila iz vsake muhe slona in uganila končno vse, tudi če mi ni nihče ničesar

povedal. Poleg tega vam pa ne smem prikriti, da mi je Jeanne odkrila svoje srce. Ljubila je vas že ko sva bili še v samostanu in še vedno vas ljubi.

Uboga Hermina! Ni mogla več zadrževati svojih besed, lagati ni znala, vse je odkrito priznala. Rene je pa z očitno naslodo poslušal njeno priznanje, kajti iz njega je lahko sklepal, s kolikim ognjem se mu je posvetila.

Se nekaj časa mu je odkrivala svoje ranjeno srce. Naenkrat si je pa premislila, kakor da obžaluje, da je govorila tako odkrito.

— Pomislite, Rene, kako daleč sem se dala zapeljati. Zdaj se mi smili tudi uboga Janne. Vse se je zgodilo samo zato, ker mi je povedala nekaj brezpomembnih besed, ki so me po nepotrebnem razburile. Sem naš tako neumno bitje.

Hermina je skušala preklitati vse, kar je bila priznala, da bi zaplajala neuprijeten vtis, ki so ga bile napravile njegove besede na Renea. On jo je pa prijel za roko in ji jo poljubil.

Prosim vas, Hermina, vrnila se k najini preteklosti in učiva se iz nje. Ničesar vam ne očitam, draga prijateljica niste mi pa dovolili zaupati. Obljubite mi, da mi boste v bodoče bolj zaupali.

— To vam obliubiam. — je vzklila z držečostno iskrenostjo in uprla vanj svoje krasne, jasne oči. Na njenih trepalnicah se je lesketalo še nekaj solz.

— Vaše zaupanje mi je zelo potrebno. — je nadaljeval Rene. — Zdaj mi dovolite povedati vam, kako je z mojim srcem, povedati vam vse, kar vam moram še povedati.

Vzmemirjeno in vprašujoče ga je pogledala.

— Ah, kaj neki mi hočete še povedati? Gotovo

kaj važnega.

— Da, da, zelo važnega. Previdna morava biti v najini ljubezni. Nevarnost ji preti.

— Od kod ji pa preti nevarnost? — je vzklila prestrašeno.

— Prav ste videli, — je odgovoril. — Uganili ste večino resnice. Naj bo ta resnica še tako bridka, zatajiti je ne morem. Jeanne je izgubila vso razsodnost. Lahkomiselno se igra s svojo srečo, udaja se iluzijam, ki sem jih od zdaj po krivici smatral za otročarije. Najina dolžnost je odpreti ji oči, da rešiva tako svojo ljubezen.

Vzdihnil je in obmolnil, ker se je bal, da bi mogel povedati več, nego sme povedati galanten mož. — Ah, — je vzdihnila Hermina in prebledela. — Torej se nisem motila in nesreča je večja, nego sem mislila.

— Ne, — je nadaljeval Rene s posebnim naglasom. — Ne, zgodilo se ni še nič hudega. Jeanne je zaenkrat samo izgubila razsodnost. Ne ljubi svojega moža ali pa samo misli, da ga ne ljubi. Če bi bil Romain tu, bi se ne bilo treba ničesar bati, ker prav nič ne dvomim, da bi si znal priboriti srce svoje žene. Njegova odsotnost mu pa škoduje, a Jeanne je kriva v toliko, da se predaja grešnim sanjam. Prosim vas, ravnajte s svojo sestrnico nežno, pomirite njeno bolno domišljijo in poučite jo, kolikor se pač da poučiti, da ni na pravi poti. Pri tem na ne smete pokazati, da je vam znano vse in prepričan sem, da se vam bo polagoma posrečilo spraviti jo na pravo pot.

— A vi, Rene? — je vprašala dekle. Obšla jo je bila namreč nova bojazen, da se bo morala zopet za dolgo ločiti od njega.